

Hora sexta pro nobis crucifixus et clavis ostendit est xpus. quare tenebre super omnem terram facte sunt. ut soli morte domini sui lugens. se quasi nigris tegeret vestibus. ne illum crucifigenti b9 lumē pberet. Hac etiā hora in die ascēsis eius discipulis discubuit. Merito ergo ecclesia illa hora deo laudes exhibet. gratias ei agēs quia p ipa xp̄us pati voluit. ppter quod ipm diligit vehementer. Undem canticis. p̄uncia te dilecto quia amore languet. et ob hoc tunc dicitur psalmus. Defecit in salutari tuo rē. Dicitur etiam responsorium. Benedicam domnū in omni tempore. scz quia dignatus est pati p me id est pro salute anime mee. Hac etiam hora adam de paradiso eiect9. ē. Recte ergo illa hora deum deprecari debemus. ut vnde ille p̄p̄ superbiā eiectus est. illuc p humilitatem a bonā operationem redeamus. Hanc officiū sexte statui temporis responderet. sicut et officia aliarum horarum. In prima namqz hora est inchoatio. In tertia profectus. In sexta consumatio. secundū q̄ sol in p̄ma incipit lucere. In tertia magis calet. In sexta est in summo feruore quod indicat verba ymno 22. que in ipsis horis et etiā nona p̄mittunt. Inchoationi respondent vba. que dicuntur ad primā in psalmo. Deus in nomine tuo saluum me fac. et in virtute tua libera me. id est sepa me a zypheis. In principio namqz n̄e ouersionis incipimus a malo separari. Vnde merito ibi petimus qui tandem loco et p̄mio separati sumus. Ad idem p̄met quod dicit secundus psalmus. Viam dirigant vie mee. Et qd dicit tertius ps. Retribue suo tuo. exponitur. id est frequentet tribue. Et vbi dicit. Viuifica me rē sup̄plendum est qui p̄mortuus eram per peccatum. Vnde petit per gratiā iustificari. Ad profectum pertinet quod dicit in principio tertię. Legem pone michi domine. Sibi enim posito in via petit dare legem correctionis. Ad consumationē pertinet quod dicitur in p̄ncipio sexte. Defecit in salutari tuo anima mea. rē. id est anima mea posita in salutari tuo defecit a terrenitate. Vel defecit in salutari tuo. id est aia mea tendens in salutare tuum defecit in terrenitate q̄to em̄ quis magis rēdit in dilectōz dei. t̄to magis deficit a terrenis. et quasi p̄m̄io de siderio languet. iuxta illud. Fulcite me florib9 stipate me malis. quia amore languet. Per flores quidem micia bonoz operum. p mala p̄fectio accipiē. que etiā alios accendens quodam modo consolatur. non in hic plenam recipit consolationem. s̄ potius affligitur ex dilectione. Vnde sequitur. Defecerunt oculi mei in eloquium tuum. et in secunda pte. Quomodo dilexi legem tuam. et in tertia. Oculi mei defecerunt in salutari tuo rē. Ad hanc perfectionem p̄met responsorium. Benedicam domnum. a versiculus. Domnus regit. Nam sicut habet alia traslatio. Domnus pascit me nichil michi deerit. i

loco pascue ibi me collocauit. id est dominus ē pastor meus in quo sum tutus et sufficiens. vñ sequitur. Et nichil michi deerit. Spiritualem em̄ substantiā credit a deo sibi offerendam. qz iam scit se esse collatum in loco pascue. vbi fideles in fide plenius corroborantur. Vñ dicit ibi me collocauit. Quem em̄ dominus pascit i aduētu spiritus sancti eundem regit. id est in bonis opibus facit eū delectari. et per rectū iter ducit ad tutissimā ciuitatem iherusalem. Tali nichil deest teste apostolo qui dicit. Omnia i eo possum qui me confortat. Dicitur autē q̄qz capitulū illud. Alter alterius onera portate. Galat̄. vij. a. Quandoqz illud. Nolite conformari huic seculo. Roman. xij. a.

Hora nona xp̄us clamās emisit spiritus. Mori em̄ voluit p homie illa hora in qua homo de paradiso expulsus est. et in eadem hora per mulierē et lignuz redemit. quos p mulierem et lignum decepat hostis. Ars autē vt ars falleret. et me fer. in ho. Vnde legitur. In eadez quoqz hora miles latus xp̄i apuit. ex quo duo nostre saluatōis sacramenta. scilicet aquam baptismi. et sanguinem n̄e redemptōnis nobis eduxit. et velū templi scissum est et monumenta aperta sunt. Eadem hora iferna penetrās iertricabiles tartari tenebras ofringēs. serasqz eius cōtinuens. captiuitatē sanctorū secum transiit ad celos. igneaz tūphea submota antiquū incolā paradiso restituit. Eadem etiam hora ceteros apostolorū ad orandū conuenire consuevit. Et petrus et ioh̄s ascēdebant in templum causa orationis. Petr9 qz eadem hora ascendit in cenaculum oraturus. quando raptus est in extasim. et in theolū plenum reptilibus de celo ante se dimitti vidit audiens. Petre mac̄ta et manduca. Merito igitur ppter has p̄rogatiuas hac hora deus ecclesia laudat dicens ps. Mirabilia rē. et responsoriū. Redime me domine. orans p sua redemptōe. ne oblita esse videat q̄ tali hora redēpta est. Illud autē ofiderandum est. q̄ in hora nona iam sol declinauit a centro. status ergo tempis innuit statum virtutum. innuit em̄ feruorem virtutum in quo animus p̄us erat p̄p̄ temptatōes esse tepēfactū. nam vt ait beatus greg. Vicia nos temptāt. virtutes nos humiliant. Cum em̄ vir p̄fectus temptat ab altitudine intimi gaudij. descendit ad considerandū suā fragilitatez et ad videndū q̄ facilis sit ad casum. vt patet in apostolo qui dicebat. Ne magnitudo reuelationum ex me rē. Gaudebat enim paulus de reuelatōe. dolebat de temptatōe. Vñ ip̄e dicit. Propter quod ter dominū rogauī rē. Nisi enīz sibi molesta esset rēptacō. nō rogaret vt tolleretur. Non est tamen snblata. quia per infirmitatem virtus cui gaudium debetur p̄ficatur. Vñ tribulatōes et angustias notāt aliqui versus psalmoz. none vt in p̄ma pte. Tribulatio et angustia rē. Et in s. da. Multi qui p̄secutē. et in

tercia exaudi etc. Ab eisdem petimus liberari in
 responso Redime me id est fac ut effectum
 redemptionis tue que facta est in sanguine tuo
 sentiam in tribulationibus meis. Hoc idem est in
 versu. Ab occultis meis munda me id repellere
 a me malam cogitationem et spesce sua. Sicut
 Augustinum. Et nota quod responsoria dominice
 calia in tribus horis scilicet tertia sexta et nona co
 uenienter respondent responsorijs ferialibus.
 Nam in responsorio feriali ad tertiā scilicet Sana
 animam meam etc. petitur sanitas vulnerum que
 preterita peccata fecerunt. Et in responsorio domi
 nicali Inclina cor meum etc. et in versu Auerte
 oculos petitur cautela de futuris quod fit im
 plemente diuinorum mandatorum. Item in feri
 ali responsorio septe Benedicam dominum etc.
 fit iugis diuine laudis promissio. In dominicali re
 sponso In eternum domine etc. fit promissio
 implentis. Ibi enim promittit se laudaturum et hic
 laudat. In responsorio feriali nonne Redime me do
 mine etc. petitur redemptionis effectus quo fit
 ut res mentis id est amor sit directus ad deum
 Et in responsorio dominicali Clamaui etc. promittit
 effectus pedis id est amoris scilicet clamor ad deum
 ex amore est enim clamor cordis. In pluribus
 tamen ecclesijs sunt eadem tam in ferialibus quam
 in dominicalibus. Et est notandum quod versus qui
 dicuntur in tertia in sexta et in nona neuma ha
 bent ad designandum quod in nulla hora exprime
 re valeamus gaudium et brauium sempiternum

Capitulum dicitur quandoque. Omnia proba
 te. Thessal. v. c. Et quandoque. Sicut in vno cor
 pore multamembra habemus Ro. xij. a.

In hora vespertina significat ecclesia pri
 mu aduentu domini qui fuit vespere ve
 spe mundi in vltima etate de qua psallit red
 dit gratias deo iuxta illud apostoli. Nos sumus in
 quos fines seculi deuenerunt. Preterea christus
 in vespa de cruce depositus fuit. Eadem quoque
 hora in cena sacramentum corporis et sanguis
 mis instituit. pedes discipulorum lauit. Discipu
 lis euntibus in emaus in habitu pegrini in fra
 ctione panis se manifestauit. Merito ergo ec
 clesia christo in hac hora gratias agit. Est tamen du
 plex mundi vespa. prout in sexta parte sub ephra
 dicetur. Sane sicut ait Ricardus episcopus ere
 moni. in mitrali officium diei sequentis incipit
 in vespis quia vespertina sinaxis id est hora. Pri
 mu est officium secundum eorum consuetudinem in qua
 ternario numero prout dictum est in prehemio
 huius partis. Unde vespertinum officium a ve
 spa stella nominatur que in principio noctis ori
 tur. Preterea licet ab initio mundi dies prece
 deret noctem in nocte tamen dominice resurre
 ctionis. nox cepit precedere diem. ut dicitur in
 sexta parte sub sabbatho sancto in principio.
 Dicit autem ecclesia in hac hora quinque psalmos
 primo propter christi quinque vulnera qui pro nobis
 obtulit sacrificium in vespa mundi. Secundo ad
 correctionem ut videlicet defleamus et peram

ueniam peccatorum que in die per quinque iesus cor
 poris committunt et ad nos intrant iuxta illud
 Isaias. Mors intravit per fenestras nostras. Quis
 enim est qui visu non concipiat. Tercio pro ipsos
 quinque psalmos munit se ecclesia contra noctur
 nales tribulationes. Nec enim hora insinuat fle
 tum eorum quibus occidit sol iusticie et ita sunt in
 vespe de quo dictum est. Ad vespum demora
 bitur fletus qui durabit usque ad matutinum.
 id est quousque sol fidelibus oriatur qui occide
 rit peccatoribus secundum quod legitur. Et ad ma
 tutinum leticia. Et propter eandem etiam caus
 sam peccatus quinque digitis iudicamus. Rursus
 secular es dicunt quinque psalmos. religiosi ve
 ro quatuor. propter rationem tangendam in vi
 parte sub ti. de aduentu. Et nota quod vespertinu
 matutinumque officium ceteris horis in numero
 psalmorum preferuntur. eo quod in senaria operum
 distinctio. vespere et mane solummodo memo
 rantur. et in veteri lege matutini et vespertini
 officij antiquitas commendatur. quinque ergo ps
 in sex vespertinis ebdomade officijs dicuntur et
 cantantur psalmi secundum materias dici. ut ec
 ce in septima die. scilicet in sabbatho propter resurre
 ctionem que sequitur agimus de victoria et lau
 de dei que sequitur victoriam. Unde in primo
 ps. scilicet Benedictus dominus. ad litteram agi
 tur de victoria dauid contra goliath. quantum
 vero ad spiritualem solum de victoria nostra
 qua dyabolum superamus. quia ergo post vic
 toriam nil restat nisi laudare dominum. pro que
 victoriam habemus. Ideo sequuntur quatuor ps
 qui sunt de laude. In primo enim laudem pro
 mittit ecclesia dicens. Exaltabo tibi domine. In
 secundo seipsam incitat. Lauda anima mea domi
 num. In tercio alios inuitat. Laudate dominum.
 In quarto congratulatur celesti iherusalem di
 cens. Lauda iherusalem dominum etc. et sic de
 alijs ferijs et ps. In quibusdam ecclesijs sta
 tim post psalmum sequitur ymnus. et post ym
 num lectio siue capitulum. In quibusdam econ
 uerso. Et in quibusdam ymnus non cantant qui
 post psalmos immediate ymnus cantant. Ogru
 um ordinem suare videntur. quoniam primo est
 in corde dilectio que per antiphonam designa
 tur. Deinde sequitur bona operatio. qua ps. di
 signat. Postea mentis exultatio que per ymnus
 notatur. Sed quia exultatio sepe negligentiam
 parit. Ideo sequitur lectio seu capitulum que
 hominem ad cor reuocat. Qui vero lectionem ym
 no imponunt volunt ymnus locum responsorij ob
 tinere. Unde cum in festiuitatibus responsorij
 post lectionem cantant. ymnus pretermittunt
 Ad maiorem tamen exultationem notanda in qui
 busdam ecclesijs utrunque cantat. et tunc respon
 sorium precedit ymnus. ad notandum quod tunc
 maxime respondere debemus exhortationi per
 procedens capitulum facte. post quod statim sequi
 tur responsorium. Tamen generale est quando
 cunque cantatur responsorium. precedere debet